

Ford je pripravljen sprejeti Solženicina

Bela hiša je dobila nad 500 pism in klicev zaradi odklonitve sprejema ruskega pisatelja, pa nobenega v podporo odklonitve.

WASHINGTON, D.C. — Odklonitve sprejema A. Solženicina, ki sta ga predložila za 30. junij 1975 sen. Helms in sen. Thurmond, oba republikanca z Juga, je naletela na obsežno kritiko po vsej deželi. Po izjavi predsednikovega tiskovnega tajnika je Bela hiša dobila do predteklega tedna nad 500 pism in klicev s protasti proti odklonitvi sprejema, pa niti z enim v podporo tega.

Predsednik G. R. Ford je spoznal, da je bila odklonitev sprejema, ki jo je svetoval državni tajnik Kissinger, da ne bi škodovala odnosom s Sovjetsko zvezo, napaka. Ko jo je sklenil pripraviti, je šel le na pol pota. Njegov tiskovni tajnik je dejal, da je Solženicin izbradošel v Beli hiši, da pa ga predsednik Ford ne bo tja uradno povabil, "ker to ni običaj".

Ko je zadnji terek sen. Helms klical Belo hišo in predložil Solženicinu obisk, je predsednik Ford odgovoril, da ga bo "z veseljem sprejel" ob 5.15 popoldne. Senator je nato sporočil, da A. Solženicin ob tej uri ne more priti. Trdijo, da bo Solženicin, ki je pred koncem tedna odšel iz Washingtona, ponovno prišel tja, predno se bo vrnil v Švico, in da bo tedaj sprejet v Beli hiši.

Predsednik G. R. Ford pri obravnavanju vprašanja obiska A. Solženicina v Beli hiši ni pokazal posebne modrosti, odločnosti in stvarne presoje razpoloženja javnosti v naši deželi. Njegov demokratični tekmeči pri predsedniških volitvah tega niso spregledali.

Organizacija afriške edinosi zaseda v Ugandi

KAMPALA, Ug. — Pretekli petek se je tu začelo zasedanje Organizacije afriške edinosi, četudi so se dolgo pregovarjali o tem, ali ne bi zasedanje prenesli kam drugam, ko je znana nepreračunljivost predsednika Idi Amina. Večina se je odločila za Ugando, Bostvana, Tanzanija in Zambija pa zastopniki v Kampalo niso poslale.

Zasedanje v Ugandi pomeni za predsednika Idi Amina, ki se je dal pretekli teden poimenovati za "feldmaršala", precejšnjo zmago. V Ugandi bi se moralo namreč vršiti zborovanje OAE že leta 1971, pa je bilo prestavljeno, ker je tedaj Idi Amin izvršil in odstranil vlado predsednika Oboteja.

V otvoritvenem govoru je Idi Amin pozval države črne Afrike, da združijo svoje oborožene sile in skupno nastopijo za vzpostavitev miru v Angoli in seveda tudi proti Južno-afriški uniji in njeni politiki ločevanja ras.

Unije v oborožene sile?

WASHINGTON, D.C. — Poseben odbor AFL-CIO proučuje možnosti in smiselnost organiziranja pripadnikov oboroženih sil v delavske unije. V Pentagonu so prepričani, da je to nesmiselno in škodljivo redu, disciplini in ciljem oboroženih sil.

Vremenski prerok

Večinoma jasno z najvišjo temperatura okoli 78 F (26 C),

Zadnje vesti

MOSKVA, ZSSR. — Danes zjutraj ob 6.51 (po clevelandskem času) je sovjetska vesoljska ladja Sojuz srečno pristala pri Karagandi v Srednji Aziji. 6 milj od predvidenega kraja. Prvič je televizija prenašala povratek sovjetske vesoljske ladje neposredno. Apollo z astronomi Staffordom, Slaytonom in Brandom se bo vrnil na zemljo v četrtek popoldne na Pacifiku zahodno od Havajev.

WASHINGTON, D.C. — Poštna uprava se je pogodila s poštariji za novo triletno kolektivno pogodbo in je s tem vzrok za danes napovedani štrajk poštarijev odpadel.

WASHINGTON, D.C. — Vse kaže, da bodo železničarski uradniki odobrili novo triletno kolektivno delovno pogodbo, ki predvideva 41% poviška plač in robnih koristi za dobo trajanja.

NEW YORK, N.Y. — Dogovor o iranski pomoči Pan American Airways je padel v vodo, ko so se zmanjšali dohodki Irana od olja od 20 na 16 milijonov in ko so v Teheranu začeli resno dvomiti v gospodarsko trdnost Pan Am.

LIZBONA, Port. — Zdi se, da je odločen nastop socialistov zadržal drsenje na levo in dosegel odstop predsednika vlade Goncalvesa, očitnega podpornika komunistov. Položaj je za enkrat še nejasen, ker razgovori med socialisti in predsednikom republike Gomezom še niso zaključeni.

NIKOZIA, Ciper. — Včeraj so tu obhajali prvo obletnico turškega vojaškega nastopa na Cipru v turškem delu mesta z zadovoljstvom, v grškem pa z žalostjo in jezo. Rešitev ciprskega spora ni sedaj nič bližje, kot je bila pred enim letom.

Jane Fonda ne marajo

NEW YORK, N.Y. — Na redni 55. letni konvenciji American Legion države New York je bila soglasno sprejeta resolucija, ki poziva k splošnemu narodnemu bojkotu filmov, v katerih nastopa Jane Fonda.

Delegati American Legion so to filmsko igralno odklonili, ker je "dajala prednost zmagi Vietkonga (rdečih) v Vietnamu" in zaradi njenih poskusov "demoralizirati ameriške vojske".

Konec bojkota Kube radi razdora odložen

Razdor v Organizaciji ameriških držav je povzročil odložitev glasovanja o končanju bojkota Kube.

SAN JOSE, Kost. — Tu se je zbrala pretekli teden na zasedanje Organizacija ameriških držav, da konča bojkot Kube, sklenjen leta 1964 v odgovor na poskus Castrove kubanske vlade organizirati komunistično revolucijo v Venezueli.

Fidel Castro se je od onih dni že precej unesel, ko je spoznal, da so izgledi za uspeh takih neposrednih vmešavanj pičli. Propadli so v Venezueli, propadli v Boliviji, kjer je vodil rdečo gverilo Fidelov tovariš Che Guevara in pri tem nesrečno končal svoje življenje.

Spremenilo se je tudi razpoloženje v vodstvih ameriških držav. Postopno je prevladalo mišljenje, da bojkot Kube ne prinaša uspehov, kot so jih predvidevali. Tako se je več držav izrazilo v zadnjih letih, da bi bilo najboljšo bojkot Kube končati, nekatere pa so ga dejansko končale kar na svojo roko, ne da bi čakale na zadevni sklep Organizacije ameriških držav.

Ker za predlog ni bilo potrebne dvotretjinske večine, ki jo predvidevajo pravila OAD, so se zbrali pretekli teden v San Joseju, da ta pravila spremenijo in nato izglasujejo konec bojkota. Pri tem je prišlo v San Joseju do spora, ko sta Gvatemala in Honduras predložila, naj bi glasovanje o koncu bojkota prenesli na novo sejo, ki bi naj se vršila prvi teden v avgustu na Trinidadu. Predlog sta podprli Bolivija in Haiti.

Drugi so za glasovanje na tem sestanku v San Joseju, pa nimajo potrebne dvotretjinske večine — najmanj 14 glasov.

Franco proti uvedbi demokracije v Španiji

MADRID, Sp. — Gen. F. Franco je pred delegacijo veteranov državljanske vojne ostro prijel one, ki se zavzemajo za obnovo demokracije in pluralistične družbe v Španiji, ko "manjšina kažejo tako živahno delovanje".

Inflacija v Britaniji v juniju dosegla 26.1%

LONDON, Vel. Brit. — S porastom cen v juniju je dosegla inflacija v Veliki Britaniji letno raven 26.1%, največ v svobodni Evropi.

Novi podatki so bili objavljeni en teden potem, ko je vlada predsednika Wilsona objavila načrt o omejitvi povišanj plač za eno leto na največ \$13.20 tedensko ob enaki omejitvi dividend in cen. Delavske unije in gospodarski voditelji so vladin predlog sprejeli in upajo, da bo z njim mogoče inflacijo tekom enega leta zmanjšati na polovico, na torej 13%.

Odpusti na temelju senioritete zakoniti

Zvezno prizivno sodišče je odločilo, da so odpusti po senioriteti, določeni v kolektivni pogodbi, zakoniti, četudi povzročajo nesorazmerno velik odpust črncev.

WASHINGTON, D.C. — Zagovorniki civilnih pravic so se v zadnjem času postavili na stališče, da je krivično in protiustavi, če podjetja odpuščajo delavce po senioriteti, kot je to določeno po kolektivnih pogodbah. Ker so bili črni delavci najeti po večini zadnji, so prvi odpuščeni.

Podjetja so v dobri meri zapostavila črne delavce na pritisk podpornikov civilnih pravic. Ta pritisk je posebno močan v zadnjih letih, med tem ko so se preje zanj manj menili. Ker so bili, tako utemeljujejo zagovorniki civilnih pravic, črni najeti na temelju zakonov, da se po pravi stare "krivice", ne bi smeli biti odpuščeni na temelju kolektivne pogodbe po senioriteti, ampak v sorazmerju z odpuštom števil belih delavcev.

Ti so se seveda temu upirali in spor je šel pri Continental Can Corp. o tem vprašanju pred sodišče. Nižje zvezno sodišče je sprejelo utemeljevanje zagovornikov civilnih pravic, toda prizivno sodišče je to stališče odklonilo in izjavilo, da je odpuščanje na temelju senioritete, če je to določeno v kolektivni pogodbi, ustavno in zakonito.

— Voda pokriva večji del zemeljske površine.

FORD POJDE V HELSINKE, PA OBIŠČE TUDI BEOGRAD

Predsednik ZDA Gerald R. Ford bo odletel pred koncem tega tedna v Evropo na slovesen zaključek evropske varnostne konference v Helsinkih v dneh 30., 31. julija in 1. avgusta. Na poti bo skupno nekako 10 dni in bo obiskal tudi Bonn, Varšavo, Bukarešto in Beograd.

WASHINGTON, D.C. — Konferenca o evropskem sodelovanju in varnosti je bila v soboto v Ženevi v Švici po več kot dveh letih zaključena. Pripravljeni so bili dokumenti, ki jih bodo slovesno podpisali v Helsinkih, glavnem mestu Finske, kjer je bila konferenca v začetku julija 1973 odprta. Glavni dokument, ki ga bodo podpisali voditelji vseh 35 konference se udeležujočih držav, potrjuje sedanje ozemeljsko stanje v Evropi, z mejami, ki so nastale po koncu druge svetovne vojne. Sprememba teh meja bo dopustna potom pogajanj in sporazumov. Drugi dokumenti določajo povečane stike med svobodnim in komunističnim delom Evrope. Ti so precej dvoumni in nejasni ter jih bo zato vsaka stran tolmačila po svoje. Na Zahodu jih ni veliko, ki bi pričakovali, da bo s podpisom dokumentov v Helsinkih železna zavesa izginila.

Gerald Ford

Konferenco o evropski varnosti in sodelovanju je predložila prvič pred 20 leti Sovjetska zveza kot nadomestilo za mirovno pogodbo z Nemčijo, ko je postalo očitno, da bo ta ostala razdeljena in mirovna pogodba tako komaj možna. Zahodne sile so se sovjetskemu predlogu upirale in ga zavračale. V onih letih so na Zahodu namreč še vedno upali in tudi govorili o potisnitvi železne zavesa nazaj vzhodu, o osvoboditvi Srednje in Vzhodne Evrope izpod sovjetsko-komunistične oblasti.

Od tedaj je že silno daleč, Zahod je spustil načrte po osvoboditvi Srednje in dela Vzhodne Evrope, pozabil na svoje obljube o pomoči "ujetim narodom" in se odločil za pomiritev in sodelovanje s komunističnim blokom držav, četudi pozna ljudsko demokracijo, ki jo bolj točneje označuje ime "diktatura prole-

tariata", če pod proletariatom razumemo vladajočo kliko v komunističnih partijah Sovjetske zveze in njenih satelitov ter seveda tudi SFR Jugoslavije.

Pod vplivom nove politične smeri je Zahod pristal na sklicanje evropske varnostne konference pred dvema leti, ko je Sovjetska zveza pristala tudi na sklicanje konference na Dunaj, ki bi naj privedla do vzajemnega, uravnovešenega zmanjšanja oboroženih sil v Srednji Evropi. Kot konferenca v Ženevi o evropskem sodelovanju in varnosti se je tudi konferenca na Dunaju vlekla iz meseca v mesec brez kakega napredka. Moskva je končno prignala konferenco v Ženevi do zaželenega zaključka, konferenco na Dunaju pa so pretekli teden znova prekinili za dva meseca, ko ne more z mesta. Moskva in njeni zavezniki se namreč nočejo odpovedati prednostim, ki jih imajo v odnosu oboroženih sil napram Zahodu.

Zahod se je kot že tolikokrat v zadnjih 30 letih ponovno poddal, popustil v svojih zahtevah in sprejel sovjetske.

Objavljeno je bilo, da se bodo podpisovanja v Ženevi sprejetih sklepov udeležili voditelji vseh na konferenci sodelujočih držav — vseh držav Evrope (z izjemo Albanije), ZDA in Kanade. V Washingtonu so objavili, da bo predsednik Ford ob tej priložnosti obiskal Zvezno republiko Nemčijo, Poljsko, Romunijo in Jugoslavijo. Iz Washingtona bo odletel proti koncu tedna in se vrnil do 5. avgusta, ko je v Washingtonu napovedan obisk predsednika japonske vlade. Podrobnosti 10-dnevne predsednikove poti v Evropo še niso bile objavljene.

Trije arabski gverilci ubiti ob meji Izraela

JERUZALEM, Izr. — Izraelsko vojaško poveljstvo je objavilo v petek, da so izraelske varnostne sile prestregle 3 arabske gverilce, ko so prešli mejo iz Libanona in poskušali ugrabiti talce.

Arabi naj bi pripadali ljudski borbeni fronti, ki jo podpira Irak in je proti pogajanjem z Izraelom.

Šolohov odlikovan

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska vlada je odlikovala pretekli petek pisatelja Mihaila A. Solohova, pisca znanega romana "In tiho teče Don", za katerega je dobil Nobelovo literarno nagrado, za 70-letnico z Leninovim redom, najvišjim odlikovanjem ZSSR.

Iz Clevelanda in okolice

Mestni uslužbenci Clevelanda štrajkajo— Okoli 3,600 mestnih uslužbencev je začelo danes zjutraj štrajk, ker ni zadovoljno s poviškom plač, ki so jih dobili ostali, ker da te niso v skladu s tem, kar je mesto dalo policajem in gasilcem. V štrajk niso vključeni pobiralci smeti in odpadkov.

Druga obletnica— Jutri ob 8.15 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojnega Antona Kapela ob drugi obletnici njegove smrti.

Pozdravi— Iz lepega Dubrovnika v Dalmaciji pošiljata clevelandskim prijateljem in znanec najlepše pozdrave John in Viki Kamalic iz Euclida.

Trideseti dan— Jutri ob sedmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida zadržnica za pokojno Josephine Grdina na trideseti dan njene smrti.

Jutri glasovanje o RTA— Jutri je v okraju Cudahoga glasovanje o uvedbi dodatnega 1% prodajnega davka v korist javnega množičnega osebnega prometa v celotnem okraju. Če bo predlog za povišanje 1% prodajnega davka sprejet, bo vožnja na javnih avtobusih RTA stala 25¢, za ostarele in za delo nesposobne pa bo z izjemo nekaj ur na dan prosta. Če bo davek odklonjen, bo mestni osebni avtobusni promet omejen in podražen. Ne pozabimo tega jutri, pojdemo glasovat, da nam kasneje ne bo žal!

Priznanje zlatomašniku rev. L. Kristancu— Papež Pavel VI. je imenoval zlatomašnika rev. Leona Kristanca v priznanje za njegovo delo v Cerkvi za honorarnega prelata, kot je to sporočil novemu monsignorju oklandski škof Floyd L. Begin. Čestitamo!

Slovenska pisarna sporoča— Slovenska pisarna v Barogovem domu sporoča, da naj naročniki za knjigo "Svetovni popotnik pripoveduje" potrpijo. Knjigo vsak dan prokakujejo in bodo takoj naročnike obvestili, kakor hitro bo prišla.

Novi grobovi

Peter M. Kopic V Cleveland Clinicu je v petek umrl 72 let stari Peter M. Kopic z 31851 Miller Avenue v Wiloughby Hills, Ohio, rojen v Kamniku v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA l. 1920, mož Jennie, roj. Grdina, oče Mrs. Del (Jennie) Albert, Mrs. Al. (Geri M.) Moore in Petra E. (Detroit), 9-krat stari oče, brat pok. Mrs. Frances Slapnik. Dolga leta je bil lastnik Grdina Lounge, dokler ni pred nekaj leti stopil v pokoj. Pokojnik je bil član KSKJ št. 25, Baragovega dvora Kat. borštarnjev št. 1317, SNPJ št. 576. Pogreb je danes ob 8.30 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev Karmelske Matere Božje ob 9.30, nato na pokopališče.

Ni slabega piva

Slabega piva ni, je rekel eden izmed referentov na posvetu ameriškega zdravniškega društva. Njegove izkušnje se opirajo na ugotovitve v 60 deželah. V pivovarstvu že zaradi hude konkurence nihče ne goljufa, je dejal.

LR. KITAJSKA JE ZMANJŠALA IZDATKE ZA SVOJE OBOROŽENE SILE

WASHINGTON, D.C. — Četudi Ljudska republika Kitajska stalno opozarja na nevarnost, ki jo predstavlja za svetovni mir njena severna sosedna Sovjetska zveza, je sama v zadnjih treh letih zmanjšala izdatke za svoje oborožene sile za skupno okoli eno četrtino. Tako vsaj trdi poročilo, ki ga je pripravila ameriška Osrednja obveščevalna služba — CIA.

Poročilo je dodano obsežni študiji o kitajskem gospodarstvu, ki jo je pretekli teden objavil Skupni kongresni gospodarski odbor. Strokovnjaki za LR Kitajsko trdijo, da je ta dosegla višek stroškov za svoje oborožene sile v letu 1970-71, pa nato te do lani zmanjšala za nekako 24%. Sodiijo, da se zmanjševanje nadaljuje tudi letos. Največji prihranek predstavlja zmanjšanje gradnje letal, v manjši meri pa tudi zmanjšanje gradnje ostalega orož-

ja. Postopno zmanjševanje oboroževanja kaže, da to ni slučajno in radi omejitve produkcije enega orožnega sistema, ampak mora imeti nek splošni vzrok ali vzroke. Ameriški strokovnjaki so ob svoji ugotovitvi nekaj iznenadeni, ker so preje smatrali, da LR Kitajska oboroževanje pospešuje in razširja, da začneja gradnjo novih, modernih orožnih sistemov.

Prvo poročilo o omejevanju kitajskega oboroževanja so dobili ameriški strokovnjaki lansko pomlad in je o tem poročal direktor CIA Colby na tajni seji odbora v aprilu 1974. Sodiijo, da je vzrok omejevanju vsaj delno padec vpliva oboroženih sil v vodstvu LR Kitajske po poskusih upora obrambnega ministra in namestnika Mao-Cetunga Lina Piao jeseni 1971. Kitajski politični voditelji od tedaj nimajo polnega zaupanja

v vojske. Drugi vzrok naj bi bil v tem, da so politični vodniki verjetno prišli do zaključka, da gre za narodno obrambo prevelik del narodnih sredstev in da pri tem njihov učinek na krepitve obrambe ni sorazmeren. Treba je pomisliti tudi na to, da je dober del orožnih sistemov — med njimi letalo MIG-19 — zastarel ali na tem, da zastari in bi bilo nadaljevanje obsežne produkcije nesmiselno.

Pričakujejo, da bo LR Kitajska izdatke za obrambo v prihodnjih letih povečala, ko bo začela graditi kopne in mornariške medcelinske rakete in razvila nova, modernejša vojna letala.

Omejevanje izdatkov za oboroževanje je treba smatrati tudi za dokaz, da se vodstvo LR Kitajske zaveda omejenosti narodnih sredstev in zato skuša te čim bolj učinkovito porabiti tam, kjer

je potreba največja in najbolj pereča. Za enkrat je to gospodarska stran, ko rastejo potrebe za preživljanje in oskrbo rastočega števila prebivalstva.

Četudi je Ču En-laj v januarju dejal, da ima Kitajska blizu 800 milijonov prebivalcev, sodi CIA, da je teh blizu 920 milijonov. Gospodarstvo naj bi bilo lani porastlo za okoli 4%, pa ni imelo posebno dobrega leta. Večjo važnost so posvečali poljedelstvu, ker so kupili 13 velikih tovarn za izdelavo umetnih gnojil na Zahodu. Količina deželnih pridelkov še vedno ne krije vseh potreb, pravi poročilo strokovnjakov ZDA, ki obsega skupno 737 strani.

Izredno je porastlo črpanje olja, od 570,00 sodov na dan se je dvignilo na 1.3 milijona sodov na dan in dalo Kitajski možnost povečanja izvoza ob popolnem kritju lastnih potreb.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States: \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months
- Canada and Foreign Countries: \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
- Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 110 Monday, July 21, 1975

Indira Gandhi

Indija se ponaša, da je največja demokratična država na svetu. In do zdaj se je po pravici. Marsikdo se je čudil, kako je mogoče, da v državi s približno 600 milijoni prebivalcev, tako raznolikih po etničnem izvoru, s celo vrsto različnih jezikov in tako različno versko pripadnostjo (hindu, budizem, mohamedanstvo, krščanstvo in vrsta drugih ver) more vladati tako velika svoboda. Če se pomisli še na to, da so socialna in gospodarska vprašanja v tej veliki deželi neurejena in obstajajo naravnost neverjetne socialne razlike med posameznimi kastami prebivalstva, ter velika revščina na široko, kot posledica dolgotrajnega kolonialnega izkoriščanja, je svoboda in demokracijo v Indiji še težje pravilno oceniti.

Ustanovitelj te svobode in demokracije je, poleg Mahatme Gandhija, veliki borec za indijsko neodvisnost ter prvi in nesporni voditelj suverene Indije od njene osvoboditve pred 29 leti do l. 1964, ko je umrl — Jawaharlal Nehru. Sam se je imenoval demokrat in socialist. Na teh dveh principih se je lotil izgraditve nove države in ji kot ministrski predsednik vladal celih 17 let; prav pogosto je bil zelo nestrpen, ker mu je bil demokratiški postopek pri reševanju važnih zadev dosti prepočasen. Za njim je prevzel vlado Lal Bahadur Shastri in nastavljal Indiro Gandhi za informacijskega ministra, pa ga je že po dveh letih zadel kap, kakar je Nehrujeva kongresna stranka izbrala za ministrskega predsednika Indiro Gandhi češ, da jo bo radi njene majave neučinkovitosti lahko imeti pod kontrolo. Pa so se temeljito uštel!

Indira je edini otrok iz zakona J. Nehruja s Kamalo, ki je izhajala iz drugačnega socialnega miljeja in ni bila deležna zapadne vzgoje. Ker je bil Nehru v tistih časih ponovno v ječi, je bil otrok večidel v oskrbi in pod vplivom matere, verne in pobožne žene, s katero sta dnevno opravljali molitve skupno. Zato je Indira spoznavala do dobra indijsko religiozno kulturo, katere njen oče nikoli ni poznal. To ji tudi na njenem sedanjem mestu zelo prav in dobro služi.

Njeno šolanje je bilo raznoliko in je bilo radi političnih razmer dostikrat prekinjeno. Vpisala se je na univerzo v Santinikentan v zapadnem Bengalju, ki jo je ustanovil slavni pesnik Tagore, pa je morala študije prekiniti in spremljati svojo bolno mater v Švico, kjer je ta umrla še mlada na tuberkulozi l. 1936.

Prepuščena sama sebi, z očetom večidel v ječi, se je odločila ostati v Evropi in je vstopila v Somerville College v Oxfordu ter ostala tam do l. 1941. Na povratku v Indijo se je tedaj 24-letna dekle spet sešla s prijateljem iz otroških let Feroze Gandhi-jem, ki se je vračal iz londonske ekonomske šole. Pri izkrcanju sta naznanila, da se bosta poročila, kar se je zgodilo — kljub nasprotovanju njene družine — naslednje leto. Nekaj mesecev kasneje sta bila njen mož F. Gandhi (ki ni nič v rodu v Mahatma Gandhijem) in ona sama aretirana in vržena v ječo. Po izpustu iz zapora sta se naselila in skupno živela v rojstnem kraju Allahabad, kjer je Indira rodila dva sinova. Toda ko je l. 1946 njen oče postal ministrski predsednik svobodne Indije, je poklical svojo hčerko v New Delhi, da mu je vodila posle uradne gostiteljice. Ta naloga jo je zmeraj intenzivneje zaposlovala, radi česar se je njeno zakonsko življenje razdroilo.

V teku let je Nehru postajal bolj in bolj odvisen od svoje hčere, ki ni vodila le socialnih funkcij, ampak se je postopno začela vtikati tudi v politiko. Za nekaj časa je postala celo predsednica dominantne kongresne stranke, vendar za življenja svojega slavnega očeta ni vstopila v nobeno vlado. To se je pa zgodilo takoj po njegovi smrti, postala je minister za informacije in nato ostala na vladnem položaju do današnjega dne.

Njen mladostni življenjski tek, označen s samimi velikimi težavami in zapletljaj, ko je živela več sama kot v družinski skupnosti in brezskrbnem otroštvu, nam razloži specifične poteze v njenem karakterju. Je zaprta vase in notranje zelo trda, pa vsa predana političnemu delu in življenju, ki se ga je v obilni meri naučila od svojega očeta. To se je kazalo pri njej že kot otroku. Sama pripoveduje: "Ne spominjam se na igre, otroške prireditve ali igranja z drugimi otroki. Moja ljuba zaposlitev kot zelo majhen otrok je bila, da sem držala ognjene govore služabnikom. Vse moje igre so bile političnega značaja." Ni torej noben čudež, da se je iz nje razvila tako pomembna političarka, ki je sedaj verjetno najbolj slavna državica na svetu.

Rekli smo, da so se vodilni politiki v kongresni stranki prevarili, ko so Indiro določili za prvega ministra Indije. Mislili so, da bodo to žensko po svoji volji sukali, radi česar so njenega tekmeča za to mesto Desai-ja zavrgli. Ta je v stranki organiziral svojo skupino, da bi nagajal Indiri in

jo sčasoma izrinil iz ministrskega predsedstva in vodstva stranke. Toda ona je v kratkem času povzročila razcep v stranki, porinila Desai-jevo skupino na stran in ustvarila kongresno stranko po svoji zamisli. Od tedaj dalje suvereno vodi stranko in vlado s krepko roko odločne ženske, ki noče biti zgolj hčerka Nehrujeva, za kar so jo od začetka imeli, pač pa samostojna, individualna politična osebnost. To se ji je v polni meri posrečilo.

Vedno je izpovedovala in še izpoveduje svojo vero v demokracijo in socializem — kot njen oče. Volitve v Indiji so vedno bile svobodne in popolnoma demokratične, pri zadnjih 1971 je njena stranka dobila veliko večino in Indira Gandhi je kot svobodno izvoljen vodnik gospodovala nad 600 milijoni državljanov dokaj avtoritativno, vendar vedno v skladu z besedilom ustave.

Kot smo brali in torej že vemo, pa se je zgodilo nekaj, kar je do temelja zamajalo njeno politično stavbo. Ta razvoj bomo komentirali enkrat kasneje, ko bo že bolj znana smer rešitve.

BESEDA IZ NARODA

Teško je zapirati oči...

NEW YORK, N.Y. — Prijet, dar upajmo, da jih bodo še odprli, saj smo spet na pragu jubilejnega leta, farne 60-letnice. In na pragu tega obletnega leta so nam začeli zapirati oči tisti, ki so ustanovljali to skupnost pri cerkvi sv. Cirila na Osmi. Njihov zmagoslavni dan je bil 4. julij 1916, ko so slovensko blagoslovili to slovensko cerkveno na Osmi.

3. julija letos pa je za zmeraj zaprl svoje telesne oči Vincent Ovca, ki je bil ustanovnik mnogih naših srenjskih društev in tudi slovenske fare sv. Cirila na Osmi. Ležal je v pogrebni žali Morisco Funeral Home v Astoriji, blizu svojega doma.

V nedeljo, 5. julija, smo tega 91-letnega dobrega Slovenca in kristjana kropili v tej pogrebni žali. Je to oče poznane slovenske redovnice s. Rose Ovca, ki je bila do nedavnega prednica sestrske redovniške skupnosti na lemontskem gričku. Za njim žalujeta tudi sin Vinko in hčerka Francka ter sestra Roza Kovac. To nedeljo zvečer je v pogrebni žali opravil angleške in slovenske molitve slovenski župnik oče Richard Rogan.

Drugi dan je bil pogreb. Pripeljali so pokojnika v cerkev, kjer je toliko delal, da se njegov sin Vinko zdaj še spominja, kako je velikokrat v tistih letih prišel domov in ni našel nikogar razen lističa na mizi, na katerem je bilo zapisano: Smo v cerkvi na Osmi. Pridi tja v dvorano in tam boš dobil večerjo. Župnik oče Richard je v pridigi — med angleško pogrebno mašo — seveda v angleščini — dejal: "To je bila požrtvovalnost, za katero dvomim, da se bo še kdaj vrnila!" Poudaril je, da je bil umrl Vincent Ovca steber te slovenske cerkve in da je v cerkvenih zapisih težko najti moža, ki bi z večjo požrtvovalnostjo in vdanostjo delal, kot je delal njihov oče.

In zares, težko mi je bilo v srcu in duši, ko je bilo potrebno ob njegovem zadnjem slovesu potisniti slovensko besedo ob stran. Še močnejše so bile zato solze, ko je po tej pridigi hčerka s. Rose z drugimi pogrebci tako lepo zapela slovensko žalno pesem: Vigred se povrne... Ob koncu te angleške pogrebne maše je župnik oče Richard opravil še slovenske pogrebne molitve in po teh smo spet slišali žalno pesem pogrebcev: Blagor mu... Faran in srenjčan Vinc Ovca je težko zaprl svoje oči, čeprav se smrti ni bal. Živel je pošteno, bogaboječe in Bogu vdano vse do konca. In do svojega konca, do zaprtja oči je ljubil slovensko besedo. Celo v dom počitka mu je prihajala Ameriška Domovina in jo je bral ter se zanimal, kako je na njegovi Osmi, kamor mu starost in še največ onemoglost ni več pustila, da bi šel. Nekaj let ga to nismo več videvali, zdaj je za zmeraj zaprl oči in odšel iz te njemu tako drage sredine.

Komaj smo ga dobro položili v grob na pokopališču Kalvarije,

že je srenjo pretresla vest, da je na Long Islandu pri svojem sinu Francetu za zmeraj zaprla oči najstarejša njujorska Slovenka pri fari sv. Cirila na Osmi Agnes Osolnik, doma iz Pšate pri Domžalah.

Agnes je prav do predlanskega bila stalno vsako nedeljo pri osmi maši. Bilo ji je že 92 let. Nekega dne pa se ji je nekaj zvrtilo v glavi in od takrat je zapustila svoje stanovanje na Peti cesti in je živela do smrti 7. julija na Long Islandu v Glen Cove-u pri sinu Franku. Pokopali smo jo v četrtki iz slovenske cerkve sv. Cirila na Osmi na brooklinsko pokopališče sv. Trojice, kjer je bil pokopan njen mož in kjer ležijo največ njujorskih Slovencev.

Agnes je bila dobrončna žena in veselega značaja, kar ji je gladilo nekdanje zelo trdo življenjsko pot. Imela je tri sinove, Franceta, Ljuzeta in Toneta, ki so jo spremljali na njeni zadnji zemeljski poti. Vsi trije so bili kot mladi slovenski dečki ministranti pri Sv. Cirilu na Osmi.

Mamo so zapustili, ker življenje jim je tako ukazovalo, in skoraj so pozabili njeno besedo. Po materini želji so se spet vsi zbrali v slovenski cerkvi, v katero jih je nekoč vodila njihova mati, ker tam je bila molitve in pesem po njenem čutu v njeni besedi.

In, ko je ta dobra Agnes zaprla svoje oči, smo se od nje v tej cerkvi poslovili z angleško pogrebno mašo, ker krutost časa in zamrtje materine besede trko ukazuje.

To so moja zadnja srenjska doživljaja, ko smo na pragu jubilejnega leta — 60-letnice — fare sv. Cirila na Osmi...

Da, težko je njim, ki odhajajo in nam, ki ostajamo: ZAPIRATI OČI...

Tone Osovnik

Slovenski radio v Chicagu eno uro bolj zgodaj

CHICAGO, Ill. — Vsem prijateljem in poslušalcem slovenskega radia sporočamo, da smo dobili bolj ugoden čas naših rednih oddaj vsak petek zvečer. Z dne 25. julija naprej se vršijo slovenske oddaje eno uro bolj zgodaj, to je ob 9.30 zvečer; to je v času, ki ga je doslej imel irski program, na isti postaji WCPA, Oak Park, Illinois.

Prepričani smo, da bo s tem ugodeno posebno našim najmlajšim poslušalcem, kakor tudi starejšim ljudem, ki so se pritoževali, da je prejšnja ura bila prepozna za nje, toda smo morali potrpeti, ker ni bilo bolj primernega časa na razpolago na radiu, a na FM postajo nismo hoteli, ker nekateri ljudje nimajo FM sprejemnikov.

Opozarjamo tudi, da so v teku priprave za dostojno proslavo 25-letnice slovenskih radijskih oddaj v Chicagu. Prireditve se bo vršila v obeh svetoštetanjskih dvoranah in obeta biti nekaj izrednega. To bo v soboto, 25. oktobra.

Ob tej priliki bo nastopila prvič nova skupina slovenskih pevcev, ki se sedaj pridno vežbajo za ta prvi nastop. Nad 20 mladih študentov se zbere vsak ponedeljek pri slovenski fari, da se učijo staroslavni slovenskih ljudskih plesov. Njihovo mladostno navdušenje je res nekaj izrednega in gotovo predstavljajo novo pomladitev slovenstva v naši sredi. Skupina je pod spretnim vodstvom ge. Margie Prah-Leff v okrilju Slovenskega radio kluba in ob sodelovanju študentskega društva slovenskih študentov v Ameriki ali SAVA.

Podrobnosti o programu 25-letnice bodo še objavljene, toda že sedaj sporočamo, da bodo za letošnje slovensko silvestrovanje v našem mestu gostovali različni clevelandski godci ALP-SKEGA KVINTETA, ki so vse navdušili ob priliki gostovanja Kresa. Pozdrav vsem!

Dr. Ludvik Leskovar

Mimogrede iz Milwaukeeja

MILWAUKEE, Wis. — Slovenec nas je v svetovnem morju človeštva za nekaj kapljic, morda za slabo mlako. Vendar nas zgodovina uči, da so te kapljice dale marsikateri reki moči, svojo barvo in vonj. Po svetu, na vseh celinah, živi izven domovine skoraj tretjina slovenskega rodu. Skratka raztreseni živimo vsepovsod, zato je naravno, da so se našli ljudje ustvarjali družine, svoja gnezda in tako širili naš rod. Ustvarjali so gospodarska kulturna in zabavna društva ter s tem širili svoje duševno obzorje in pripravili pot za vzgojo svojih otrok.

Ko so otroci dorasčali, so marsikateri starši bili mnenja, da so v svojih sodbah in dejanjih nezmotljivi, da imajo vedno prav. Če se se zgodi, da se motijo, tega nikakor ne smejo priznati in pokazati otroku, ker bi s tem močno omajali svoj ugled.

Brez dvoma imajo starši zreljši način mišljenja, večjo izkušnost in večjo razsodnost kot dorasčajoči otroci. Normalno pa je, da se tudi odrasli motijo in delajo napake. Običajno starši želijo ohraniti pri otroku vtis o svoji nezmotljivosti tudi v obdobju, ko so napake staršev otroku že očitne. Otroku, ki čuti, da hočejo veljati starši za nezmotljive, navadno ne pokaže, da je njihovo napako spregledal, temveč to nezmotljivost izrablja v svojo korist, posebno, če je napravil več šol kot starši. Spoštovanje do staršev se pri tem precej manjša in ohladi.

Jasno je, da mladina, pa če je tudi polmoletna, je miselno nezrela in neizkušena, naredi mnogo več napak kot odrasli. Ko ta mladina stopi na pot življenja, se znajde v neki prazni nesigurnosti. Ker ta mladina še premalo ve o življenju, da bi bila previdna, zato poskuša doseči, kar je nemogoče - in to ji tudi uspeva, radi za rodom. Če v tej mladostni krizi ni prave ljubezni, razumevanja in prijateljstva med starši in otroci, to lahko privede do velikih družinskih prepirov in drugih nepravil.

Nekje sem bral, vtis imam, da se mladini velikokrat laskamo, da ji tudi v marsičem slabem damo potuho, ker jo ne bi hoteli izgubiti. In vendar jo ponekod izgubljam, najbolj pa tisto, ki ji največ spregledamo. Kdor hoče zanesljivo pripraviti bodočnost po svoji zamisli, bo mladino pridobival za svojo stvar brez nezdrave popustljivosti in brez nagrad. Mladost je velikodušna in se rajši žrtvuje, kakor pa okorišča, vsaj tista, ki je vredna, ki še ni moralno pokvarjena in ki edina sme in more prevzeti vodstvo v bodočnosti. Nekateri trdijo, da je velik prepad med starimi in mladimi, kar ne bo držalo. Spopada med generacijama ni, obstoja samo spopad med tistimi, ki prihajajo, in tistimi, ki ne odhajajo.

Že par let opazujem na prireditvah, posebno zdaj v vročih mesecih na raznih slovenskih piknikih, da med našimi postavljanimi fanti in našimi lepimi dekletimi ne teče tisto slovensko prijateljstvo, kot bi moralo. Večkrat se mi zdi, kot da se ne poznajo in da se v njih žilah ne pretaka slovenska kri. Dekleta godna za možitev, na eno stran, fantje zreli za ženitev, na drugo stran. Pojav, ki ga ne morem razumeti in tudi ne razkriti, kje in kdo je vzrok tega.

Spominjam se, kako so slovenski starši, pisatelji in slovenska duhovščina pripravljali mladim, naj se ne ženijo ali močijo s tujerodci. Spominjam se tudi, da je veliko število naših rojakov pred petnajstimi leti in več, ko so še lahko svoje otroke držali v šahu, prepričevali sebe in druge, da ne vedo, kaj bi naredili, če bi se njegov otrok poročil s tujerodcem in gorje, če močja hčerka ali sin, ne bi govo-

ril materin jezik. Sedaj slišim, da starši boljše obvladajo angleščino kot otroci slovensčino. Vidim tudi, da pri mnogih vse grožnje in pridige niso padle na rodovitna tla. Se več in kot našla se je veliko število naših fantov in deklet poročilo, zglejda, prav srečno s tujerodci. In če se bo to nadaljevalo, bo sta kmalu slovenska beseda in pesem odšli v pozabljene. Jasno je, da odrasli radi dajemo dober nasvet mladini, da bi se tako potolazili za nesposobnost dajati dober vzgled. Naša mladina pa že živi toliko svobode, da je od nje telesno in duševno bolna.

Ljubezen je največja vrednost človeške duše. Ljubezen ne pozna jezikovnih verskih in barvnih ovir, ljubezen je vse mogočna. Zato nisem bil prav nič presenečen, ko sem videl na TV in v časopisu "Sentinel", da se je na prostem, pred veliko še ne dovršeno zgradbo civilno poročila hčerka slovenskih staršev Lucy Menchak z črnpolnim gradbenim delavcem Casterjem Tyson-om. Vsi so imeli na glavi bele varnostne čelade. To je bilo za časopis "Sentinel" in TV nekaj novega zato privlačnost. Poročil ju je sodnik Thaddeus J. Pruss. Ko je TV kamera za hip prikazala močan stisk bele in črne roke sem razumel, da se imata rada in da se razumeta. V teh mislih jima želim vse najboljše v zakonskem življenju. Med nami bo še dolgo tekla beseda o tem poročnem dogodku. Eni bodo grajali, drugi hvalili, tretji pa je vseeno. Presojati s treznimi načeli, z odkritosrčnim srcem in s pravim človeškim razumom - je treba v današnjem življenju, drugače pahnemo otroke in sebe v nesrečo.

V zakonu niso samo važni otroci, važni so tudi starši, posebno če eden ali drugi smrči. Znano je kaj povzroča smrčanje: dihanje skozi odprta usta. Zato bi ne bilo odveč vprašati tiste, ki lahko brez težav dihaajo skozi nos, zakaj, zlomka, vse noči "zagajo" posebej še, če delijo spalnico z zakonskim drugom ali družico.

Se nekaj olajševalnega za tiste, ki trpijo, medtem ko njihov najdražji ali najdražja smrči: psihologi, ki se pač ukvarjajo z vsemi mogočim in nemogočim, so se lotili analize smrčanja. Ugotovili so, da smrčanje pomeni občutek varnosti, občutek toplote, občutek ljubezni do tistega, s katerim tisti, ki smrči, spi. Torej neke vrste: Ljubim te! Razveseljivo, kajne?

V čast jugoslovanske sopranistki Zinki Kunc in v počastitev dvestoletnice ameriške neodvisnosti so na newyorški univerzi ustanovili sklad, ki se imenuje po prvakinji Metropolitanke opere Jugoslovanske Zinki Milanov-Kunc. Z denarjem, ki se bo izbral, bodo stipendirali talentirane pevce, ki jih bo izbrala naša slovita pevka.

Včasih sem verjel... veš mama, lepo je živeti, toda za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti... danes ne verjamem več.

L. G.

— Prvi čisto jekleni prtljajni železniški voz je bil v ZDA uveden leta 1904.

IZ NAŠIH VRST

Toronto, Ont. — Ameriška Domovina je za Slovence v Torontu velikega pomena. Je to edina slovenska tiskana beseda, ki redno prihaja med nas, vsak dan nas pozdravlja v naših domovih. Listu in vsem, ki se trudite, da redno izhaja, prisrčna hvala. Če bi omagali ob težavnem in žrtve terjačem delu, bi v prenekaterih slovenskih domovih ugasnila še ta iskrica slovenske moči in spodbude.

Pozdravljeni!

Nežka Skulj

